

Dosarul nr.3ra-1087/2020

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (Gh. Tocaiuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Gheorghieș, E. Bejenaru, A. Toderaș)

Î N C H E I E R E

23 decembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoria

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Boris Cechir, reprezentat de avocatul Viorelia Cechir,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Boris Cechir împotriva Consiliului comunal Dărcăuți, persoană terță Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat privind anularea parțială a deciziei și dispunerea schimbării destinației terenului cu introducerea modificărilor în Registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 12 septembrie 2019 Boris Cechir a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Dărcăuți, solicitând anularea deciziilor nr. 34/04 din 15 februarie 2019 și nr. 39/04 din 17 august 2019 emise de Consiliul comunal Dărcăuți ca fiind ilegale în fond, emise cu încălcarea legii și a competenței, obligarea IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Cadastral Teritorial Soroca să introducă modificările în baza de date, schimbând destinația terenului cu nr. cadastral XXX din „destinație agricolă” în „destinație specială”.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la data de 11 iulie 2019 a aflat despre faptul că Consiliul comunal Dărcăuți r-nul Soroca, la ședința consiliului din 15 februarie 2019, a adoptat decizia nr. 34/04 privind modificarea destinației terenurilor, trecerii terenurilor dintr-un domeniu în altul, modificarea modului de folosință a terenurilor. Conform deciziei nominalizate, a fost modificat modul de folosință a terenului cu nr. cadastral XXX cu suprafața de 2,3453 ha, din „destinație specială” în „destinație agricolă”. Cechir Boris este proprietar a 3 construcții (2 depozite și un beci), cu suprafața totală de 1435 m². amplasate pe terenul cu nr. cadastral XXX, care sunt încăperi de producere. Astfel, decizia Consiliului comunal

Dărcăuți nr. 34/04 din 15 februarie 2019 îi lezează drepturile sale de proprietate asupra clădirilor și dreptul de folosință a terenului.

A relatat reclamantul că, decizia Consiliului comunal Dărcăuți nr. 34/04 din 15 februarie 2019 este ilegală și neîntemeiată. Terenurile cu destinație specială, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 707 din 12 noiembrie 1993, sunt terenuri destinate industriei și folosite pentru amplasarea și exploatarea construcțiilor și edificiilor administrative și cele destinate producției industriale, pentru construcția căilor de acces, comunicațiilor ingineresti, magistralelor de circulație, liniilor de telecomunicații și de transport al energiei electrice. Consideră că terenul cu nr. cadastral XXX nu poate fi cu „destinație agricolă”, deoarece pe acest teren sunt amplasate 7 construcții, dintre care 3 construcții de producere industrială, 2 construcții administrative, o construcție locativă, o construcție cu destinație specială și o linie de transportare a energiei electrice.

A indicat reclamantul că, schimbarea destinației terenurilor din categoria „celor special” în destinație „agricolă” nu ține de competența Consiliului comunal Dărcăuți. Potrivit art. 8 și 75 al Codului funciar schimbarea destinației terenurilor cu destinație specială ține în exclusivitate de competența Guvernului Republicii Moldova. Decizia Consiliului comunal Dărcăuți nr. 34/04 din 15 februarie 2019 a fost înregistrată la IP „Agenția Servicii Publice”, și respectiv modul de folosință a terenului cu cadastral XXX a fost modificat din „destinație specială” în „destinație agricolă”. Astfel, Consiliul comunal Dărcăuți a depășit în mod vădit limitele și atribuțiile acordate prin lege, fapt care a dus la adoptarea unei decizii ilegale și cu încălcarea competenței. La 18 iulie 2019 a depus cerere prealabilă împotriva Consiliului comunal Dărcăuți și a solicitat anularea deciziei nr. 34/04 din 15 februarie 2019.

Reclamantul a relatat că la 17 august 2019 a avut loc ședința Consiliului comunal Dărcăuți și a fost adoptată Decizia nr. 39/04 potrivit căreia s-a decis abrogarea deciziei Consiliului comunal Dărcăuți nr. 34/04 din 15 februarie 2019 ca fiind ilegală și s-a decis că la înregistrarea masivă a terenului cu nr. cadastral XXX în Registrul Bunurilor Imobile s-a comis o eroare, fără a explica ce fel de eroare. Necătînd la aceasta, Consiliul a corectat această eroare prin schimbarea destinației terenului cu nr. cadastral XXX din destinație specială în destinație agricolă, trece terenul din domeniul public în domeniu privat și permite vânzarea sau darea în arendă a patru terenuri și dispune înregistrarea acestora la Oficiul Cadastral Teritorial Soroca.

A menționat reclamantul că, decizia Consiliului comunal Dărcăuți nr. 39/04 din 17 august 2019 o consideră ilegală. Potrivit pct. 2 din decizia sus menționată, s-a decis corectarea unei careva erori fără să se indice categoria erorii, cauzele comiterii acestei erori, în ce constă eroarea, în ce mod a fost aceasta depistată și care este metoda de corectare a acesteia. În punctul 2 al deciziei s-a decis schimbarea modului de folosință din „destinație specială” în „destinație agricolă”. Pe terenul cu nr. cadastral XXX sun amplasate imobile încadrate în procesul de depozitare și prelucrare a producției agricole, acest teren nu este folosit pentru prelucrarea și recoltarea roadei, dar anume pentru prelucrarea ei ulterioară recoltării, suplimentar pe acest teren este amplasată o linie de electricitate, o bază a serviciului antigrindină. Astfel, schimbarea destinației terenurilor din categoria „celor speciale” în destinație „agricolă” ar duce la utilizarea terenului nu după destinația acestuia.

A relatat reclamantul că conform pct. 3 al deciziei nr. 39/04 din 17 august 2019 terenul în litigiu a fost transferat din domeniul public în domeniul privat, or, nu este clar din domeniul public a cui (a statului, a administrației publice locale) și în domeniul privat al cui (presupune a administrației publice locale), fără a studia extrasul din Registrul Bunurilor Imobile a terenului cu nr. cadastral XXX, unde se indică expres în calitate de proprietar administrația publică locală. Conform pct. 4 al deciziei nr. 39/04 din 17 august 2019 s-a permis de a vinde și a da în arendă terenurile aferente construcțiilor lotul 1 cu suprafața de 1,03 ha și lotul 2 cu suprafața de 0,32 ha conform studiului de fundamentare elaborat de INCP „URBANPROIECT” din 11 aprilie 2018.

Consideră că, decizia este lipsită de temei juridic, ori terenul cu nr. cadastral XXX este teren unic, nefiind o decizie privind separarea acestuia, lipsește un proiect de separare, menționând că INCP „URBANPROIECT” a făcut doar un studiu dar nu un proiect. La fel nu este nici acordul în scris al persoanelor titulare care grevează dreptul de proprietate asupra bunului imobil și anume a GT „Boris Cechir”. Conform pct. 5 al deciziei din 17 august 2019 s-a permis comisiei de licitație arendarea sau vânzarea loturilor cu nr. 3 cu suprafața de 0,38 ha și a lotului nr. 4 cu suprafața de 0,6135 ha, cu scoaterea acestora la licitație.

La 04 septembrie 2019 reclamantul s-a adresat Consiliului comunal Dărcăuți cu cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei nr. 39/04 din 17 august 2019 și un răspuns la cerere nu a primit.

A solicitat reclamantul anularea deciziilor nr. 34/04 din 15 februarie 2019 și nr. 39/04 din 17 august 2019 emise de Consiliul comunal Dărcăuți ca ilegale în fond fiind emise cu încălcarea legii și a competenței, și obligarea IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Cadastral Teritorial Soroca să introducă modificările în baza de date, schimbând destinația terenului cu nr. cadastral XXX din „destinație agricolă” în „destinație specială”.

La 15 noiembrie 2019 avocatul Cechir Viorelia, reprezentând interesele reclamantului, a înaintat o cerere de renunțare parțială la obiectul acțiunii, solicitând anularea parțială a deciziei nr. 39/04 din 17 august 2019 emisă de Consiliul comunal Dărcăuți ca ilegală în fond și emisă cu încălcarea legii și a competenței, de a dispune schimbarea destinației terenului cu nr. cadastral XXX din „destinație agricolă” în „destinație specială”, cu introducerea modificărilor în Registrul de Stat al Bunurilor Imobile, precum și excluderea din proces a IP „Agenția Servicii Publice”.

Prin încheierea protocolară din 16 decembrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central a fost atras în proces în calitate de persoană terță Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat.

Prin hotărârea din 20 ianuarie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Central a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Boris Cechir împotriva Consiliului comunal Dărcăuți, persoana terță Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, ca fiind neîntemeiată.

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, Cechir Boris, la 22 ianuarie 2020 a depus apel nemotivat, iar la 25 martie 2020 apelul motivat împotriva hotărârii din 20 ianuarie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Central, în termenul stabilit de lege, solicitând casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de către Cechir Boris, reprezentat de avocatul Cechir Viorelia, împotriva hotărârii din 20 ianuarie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

Pentru a decide astfel Curtea de Apel Bălți a specificat că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile proprietar al bunului imobil - teren cu numărul cadastral XXX este administrația publică locală, iar exponent al administrației publice locale este Consiliul comunal Dărcăuți, ultimul fiind în drept să reglementeze și să gestioneze bunul imobil în condițiile Legii sub propria responsabilitate. Nu poate fi reținut argumentul apelantului/recurentului precum că, terenul în litigiu nu poate fi proprietate privată al administrației publice locale. Deoarece, terenul în litigiu face parte din proprietatea administrației publice locale Dărcăuți, fapt ce este deja confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile.

A relatat instanța de apel că conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, terenul cu numărul cadastral XXX avea modul de folosință „destinație specială” fiind înregistrat greșit la înregistrarea masivă. Acest fapt se probează prin locul amplasării terenului, și anume, extravilanul comunei Dărcăuți și modul de folosință a construcțiilor situate pe acesta, mod care cade sub incidența art. 36 lit. b) și nu a art. 52 din Codul funciar. Ori, nu există vreun act care să confirme că construcțiile aflate în proprietatea lui Cechir Boris amplasate pe terenul în litigiu sunt spații de producție ale uzinei, fabricii, minei, centralei electrice etc. S-a luat în considerare că bunul imobil în litigiu se află în proprietatea autorității publice locale, Consiliul comunal Dărcăuți este în drept să reglementeze și să gestioneze bunul imobil în condițiile legii sub propria responsabilitate.

La 18 septembrie 2020 (ștampila de plicul poștal) Boris Cechir, reprezentat de avocatul Viorelia Cechir a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, iar la 17 noiembrie 2020 a depus recurs motivat, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel, examinând apelul, nu s-a expus pe marginea argumentelor apelantului, nu le-a dat o analiză profundă și imparțială. Instanțele inferioare au aplicat eronat legea materială și anume art. 36 lit. b) Cod funciar, care prevede că, la categoria terenurilor agricole pot fi atribuite și terenurile ocupate de depozite, de frigidere destinate păstrării produselor agricole, de fățări, de ateliere de reparație și de păstrare a mecanismelor agricole, de ferme zootehnice., dacă nu au fost atribuite la altă categorie de destinație.

A menționat recurentul că terenurile ocupate de depozite „pot” fi atribuite, dar nu este obligatoriu, adică norma citată este una dispozitivă și numai în cazul în care terenurile date nu au fost atribuite la altă categorie de destinație. Astfel, eronat au fost aplicate și prevederile art. 198 al Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrării cadastrale la nivel de teren aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr.70 din 04 august 2017.

Consideră recurentul că instanța de apel urma să aprecieze fiecare probă privitor la relevanța, admisibilitatea și veridicitatea ei și toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Mai mult ca atât, ca rezultat al aprecierii probelor, Curtea de Apel Bălți era obligată să reflecte

în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza într-o situație egală în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect.

Susține că instanța de apel, respingând apelul declarat de către Cechir Boris și menținând hotărârea primei instanțe, nu s-a expus asupra argumentelor invocate de către recurent-apelant în cererea de apel, decizia Curții de Apel Bălți fiind adoptată pripit, fără o apreciere a argumentelor și probelor invocate, iar faptul dat indică incontestabil la încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept procedural, precum și la examinarea superficială atât a apelului, cât și a cauzei deduse judecării.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Bălți a pronunțat la data de 08 septembrie 2020 decizia contestată în lipsa recurentului și a reprezentantului acestuia. Decizia Curții de Apel Bălți a fost expediată participanților la proces la 20 octombrie 2020 și recepționată de către recurent la data de 26 octombrie 2020.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Boris Cechir, reprezentat de avocatul Viorelia Cechir, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 17 noiembrie 2020 (ștampila de plicul poștal), în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 28 octombrie 2020 în adresa participanților la proces, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 13 noiembrie 2020 Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, a depus referință la recursul depus de Boris Cechir, reprezentat de avocatul Viorelia Cechir, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Boris Cechir, reprezentat de avocatul Viorelia Cechir, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Boris Cechir, reprezentat de avocatul Viorelia Cechir, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh